

Marcinkowski, Kazimierz

Inwentarz Zamku Warszawskiego sporządzony w roku 1769

Przegląd Historyczny 7/2, 259-264

1908

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych, tworzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został opracowany do udostępnienia w Internecie dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę.

INWENTARZ

Zamku Warszawskiego

sporządzony w roku 1769.

(Ciąg dalszy)

Zkąd wracając się do pokoju wspomnianego a Consilys, tenże cały adamaszkim zielonym wybity, z listwami w około wyzłacanymi; lamperye w nim biało malowane, z filonkami wyzłacanymi podobnegoż malowania y wyzłocenia, drzwi podwoynych czworo, nieco rzniętych snycerską robotą, fayngoltem wyzłacanych, nad których pierwszemi dwoygiem dwa superporty w zwierzynę na płótnie malowane, w ramy snycerskiej roboty, fayngoltem wyzłocone, oprawne, a nad drugiem dwoygiem superporty na kształt ram, snycerską robotą biało z złotem malowane, zamiast obrazow szkła czeskiego po 2 tafli w sobie maiące; okien dwa, każde po kwater cztery w ołow oprawne, futrowania w nich że stolarskiej roboty z filonkami snycerską robotą rzniętymi, biało malowane y fayngoltem wyzłacane, trymo między oknami, w którym zwierciadło paryskie nowe o dwóch taflach będące, w ramę snycerską robotą suto wyzłacaną oprawne, obraz na płótnie w frukta malowany, w tąż ramę osadzony nad soba maiące; pod tym że stolik en Console snycerską robotą cały rznięty, suto wyzłocony, z płytą marmuru białego de Carrara. Ex opposito komin kamienny, kolorem czerwony w marmur imitowany, wewnątrz na dole po bokach miedzianemi, a w posrodku żelazną z herbem Rzpltey blachami wyłożony, do ktorego cęgi iedne z gałkami mosiężnymi wyzłacanymi znajduia się. Nad tym kominem trymo snycerską robotą rznięte y fayngoltem suto wyzłacane oprawne, w którym zwierciadło o 2 taflach paryskie, a nad nim obraz na płótnie w kwiaty y frukta malowany, w tąż ramę co y zwierciadło snycerską robotą rzniętą y sutą wyzłacaną, na bokach ktorego dwa wkręczone lichtarze mosiężne w laur, do trzech swiec każdy zrobiony, w ogniu wyzłacane, skrzynka do dREW biało z złotem à la grec malowana, nisa ramą snycerskiej roboty otoczona, w ktorej piec z kafli ramikowych biały o 3 skrzyniach z facyatą; na gorze wspomnionej nisy bramie (s.) dwa lichtarze wkręczone, w laur z mosiędzu suto wyzłacanego do trzech swiec każdy zrobione, zegar paryski, Pandul zwany, z Wasonem

a la grec na wierzchu, cały w mosiądzu, suto wyzłoconym, na scianie przybity; kanapek stolarskiej roboty z drzewa dembowego bez tyłów dwie, na których materace z wałami włosem wypchane y adamaszkiem zielonym powleczone, iuż mocno podarte; pokrowiec z płótna zielonego, suffit z gipsu y drzewa snycerską robotą suto robiony y fayngoltem w koło oraz szrodkiem wyzłocony, lustro szkła czeskiego o szesciu lichtarzach będące, na sznurze kitayką zieloną okręconym w sobie utrzymujący, podłoga dawna dembowa w tafle ułożona. W tym pokoju stołkow gdańskich skorką żółtą wybitych 8, stolik iesionowy, suknem zielonym wybity do kart grania, ieden. Z tego pokoju dalszy pokoy à la grec nazwany, stołowy, cały adamaszkiem chinskim w pasy złote y białe z listwami gładkimi, w koło fayngoltem wyzłacany obity, w nim lamperye, futrowania okien, odrzwia, iako też y same drzwi w filonki biało malowane, à la grec wyzłacane; okien po 4 kwatery dwa, w ołow oprawnych, pod którymi szafek dwie z drzwiczkami w filonki robionych, y a la grec także, iako y sam pokoy, wyzłacanych, z marmurem Bregdalep na wierzchu; między oknami trymo, w którym zwierciadło paryskie nowe o dwóch taflach, w ramę snycerską robotą w laury rznietą, suto wyzłoconą, oprawne, medal twarzy Białogłowskiej z laurem, snycerską robotą rznietą tak suto iak y sam, fayngoltem wyzłacany w około otoczony, nad sobą mające, po bokach ktorego dwa lichtarze mosiężne paryskie, suto wyzłacane, każdy do 3 swiec służący w palmy z drzewa snycerską robotą w trymie wyrzniete y fayngoltem wyzłocone, wkręczone; komin z marmuru Bregdalep, na dole wewnątrz iedną tylko blachę żelazną z herbem Rzpltey będący, nad którym zwierciadło paryskie o dwóch taflach rowney wielkości y nic nie odmienne, iak między oknami, z dwoma także lichtarzami mosiężnymi, w ogniu wyzłacany, do trzech swiec każdy mającymi, osadzone. Drzwi podwoynych dwoie, nad którymi landszafftow w ruinę architektury na płutnie malowanych, w ramy en ovale snycerską robotą rzniete, suto wyzłacane, osadzonych, dwa; trzecie drzwi poiedyncze w filonkow cztery, nad którymi, na wezglowiu dwa kutasy mającym, korona leżąca między promieniami w gorę, y na bok rozchodzącami się; wszystko to snycerskiej roboty suto fayngoltem wyzłocone, a zatym szkło czeskie o iedney tafli w puł cyrkułu będące. Nisa w kącie, w którey za kratką w gwiazdy wyzłacane robioną, drucianą, zieloną malowaną, piec z kafli ramikowych o 3 skrzyniach z facyatą, za nim że stołkow paryskich, pokostem pociągnionych, a morą iedwabną żółtą obitych, dwanasćcie, suffit gipsowy, snycerską robotą w konsole y festony robiony, sam biały, lustro szkła czeskiego o szesciu lichtarzach, na sznurze kitayką żółtą, okręconym, w sobie utrzymujący, podłoga dembowa nowa w tafle układana, kommoda à la Regence, w kwiaty na drzewie wykładana, z mosiężnymi sztukami w ogniu wyzłacany, z marmurem siwawym na wierzchu o dwóch szufladach y dwóch zamkach, zegar à la grec paryski, do tego, iak w pokoju a consiliis, ze wszystkim iest podobny.

Z tego poprzedzającego pokoju daley p o k o y m a r m u r o w y, cały z ruynowany, w którym okien w ołow oprawnych, po 4 kwatery mających, dwa, bez firanek; pod temiż szaff sosnowych, żółto malowanych z podwoynymi drzwiczkami dwoie, drzwi malowanych z złotymi listwkami w filonki robionych, podwoynych, zamykających się, dwoie, stołow

ordynaryjnych kwadratowo robionych, około reszty ścian stojących, żółto malowanych, dwa, suffit gipsowy z dwoma gzymsami połączanymi staro wyglądający, posadzka marmurowa w siwe y czerwone tafle układana, jest w reparacyi. Przez te 4 pokoje, dopiero opisane, wrociwszy się do pomienionego przeyscia, z gabinetu JKMcI wychodzącego, tym że w prawą rękę ku Wisle udając się, jest

Appartament drugi Krola Jmci, wielki nazwany, do ktorego drzwi wprost gabinetu podwoyne, w filonki z ramami nieco snycerską robotą rznietymi y metalem wyzłacanymi, biało malowane, podwoinnie zamykające się, z zamkiem mosiężnym; za niemi pokoy cały na płotnie do ścian przybitym, kosztem krola JEmci alfresco malowany, lamperye w nim Rzpltey sosnowe, w Filonki z listewkami wyzłacanymi robione, biało wymalowane, podłoga dembowa, w tafle układana, suffit gipsowy biały, lustro szkła czeskiego o 12 lichtarzach stłuczonych będące, na sznurze, w płotno białe okręconym, w sobie utrzymuiący; okien podwoynych, w ołow oprawnych po kwater cztery maiących, trzy, z których jednym wychodzi się na galeryę, całą ołowiem pokrytą, o balustradzie kamiennej, figur w osoby trzy, a wazonow dwa na sobie maiący, będącą; w tymże pokoju kominow kamiennych, w marmur czerwony malowanych, dwa: jeden z nich slepy, a drugi do palenia, wewnątrz blachą żelazną z herbem Rzpltey wyłożony; szczytce paryskie żelazne, z galkami dwoma mosiężnymi połączanymi, drugi zaś nic nie maiący; nad temiż kominami w ścianach piec, wiedzieć się nie dające, luster paryskich emalie, po dwa lichtarze w sobie po między kwiatami maiących, w ściany wkręconych, puł 4-ty pary; bilar z wszelką do niegoż należytością, o ramach y nogach drzewa orzechowego, sukmem zielonym wybity, z szescią essami żelaznymi, lichtarze z blachy mosiężney, każdy do trzech swiec będące, na sobie utrzymuiącymi, skrzynka do drew biało ze złotem à la grec malowana, stolik iesionowy do kart grania, sukmem zielonym wybity, stołek z poręczami, trzcina opletany, paryski, item jedno krzesło, trzcina oplatane, biało z niebieskim malowane, paryskie, dwa stołki gdańskie, żółtą skorką obite; z tegoż pokoiu

Po prawej ręce gabinet, deseczkami cały wybity, płotnem zielonym, zamiast obicia, powleczony, a na tychże ścianach cały obrazami, JKMcI kosztem ozdobiony; suffit gipsowy, na którym snycerska robota, fayngoltem wyzlacana, w tym że okien podwoynych, po 4 kwater maiących, w ołow oprawnych, dwa podwoyne, w filonki snycerską robotą robione; co od stolarza—biało malowane, a co od snycerza—fayngoltem wyzlacane, z zamkiem mosiężnym, w floresy rznietym, złotem w ogniu wyzlacanym; podłoga dembowa w tafle ułożona.

Ztąd przez dopiero opisany pokoy wracając się, pokoy dalszy, adamaszkciem karmazynowym, kosztem JKMcI umemblowany, ktoren teraz na audencyalny obrocony, w tym tron adamaszkowy karmazynowy, z galonami złotymi. Cały JKMcI, krzesło zaś pod nim, snycerską robotą rzniete, suto wyzlacane, z koroną, znakami krolewskimi, y herbem polskim na wierzchu, axamitem karmazynowym obite, y suto galonami złotymi szamerowane, tudziesz kobierzec turecki, w kolory różne szrodek zrobiony maiący, z trzech zaś bokow karmazynową trypą obłożony; pod tym że krzesłem będący Rzpltey tabo-

ret do przysięgi senatorow (z) drzewa sosnowego, axamitem karmazy-nowym cały okryty, y galonami poiedynczo szamerowany po czterech stronach; lamperye po oknach y drzwiach, futrowania biało malowane, y co tylko od snycerza, to fayngoltem wyzłocone, zaś podłogę dembową, w tafle ułożoną, złą, suffit gipsowy sam przez się biały, w sobie zamykający, w nim że okien podwoynych, o 4 kwater koźdy, w ołow oprawnych, 2; po między niemi zwierciadło wielkie paryskie o dwoch taflach w ramie snycerskiej roboty, suto wyzłoconey, na sznurze wiszące. U suffitu lustro paryskie o mosiądzu wyzłoconym z lichtarzami takowymiż, do szesciu swiec będące, na sznurze, kitayką karmazynową okręconym, wiszące. Komin kamienny, w czerwony marmur malowany, w sobie blachę żelazną z herbem Rzpltey, tudziesz wilki z essami mosiężnymi, w ogniu wyzłoconymi y szczypcie iedne z galką mosiężną wyzłoconą, mający, skrzynka do drew drewniana, biało z wyzłoconiem à la grec malowana, piec, fasonem paryskim, w murze ukryty y widzieć się nie dający, drzwi dwoie, nad którymi superportow, w kwiaty na płotnie malowanych, w ramy snycerską robotą rzniete, y fayngoltem wyzłocone, osadzonych, dwa.

Daley en philato idąc, p o k o y t r z e c i, cały alfresco na płotnie, do scian przybitym, malowany; w nim lamperya, odrzwia y futrowania w filonki snycerską robotą ozdobione; co od stolarza—biało malowane, a co od snycerza — fayngoltem wyzłocone; okien dubeltowych, po 4 kwatery mających, w ołow oprawnych, dwa, między którymi kommoda paryska o 2 szufladach w kwiaty z drzewa koloru różowego wyłożona, y po nogach z przodu sztukami y antabami czteroma z szyltami dwoma mosiężnymi, w ogniu połączanymi, ozdobiona, z marmurem na wierzchu siwawym y czerwony paryskim. Stołkow gdańskich, skorką złotą obitych, pięć, drzwi podwoynych z zamkami mosiężnymi troie, nad którymi superportow, w kwiaty na płotnie malowanych, trzy, w ramy, snycerską robotą rzniete y fayngoltem wyłącane, oprawnych; piecow w nisy, w postument z okrągła murowanych, dwa, na których przykrycia z marmuru czarnego, własnego krola JEMci, suffit gipsowy biały, podłoga dembowa, w tafle układana, nadpsuta, lustro (ze) szkła czeskiego do pięciu swiec, na sznurze płotnem białym okręconym, w poszrodku suffitu wiszące, zegar w postumencie drewnianym orzechowym, drzewem wykładany, godziny biiący.

Z tego pokoju daley idąc, sala o dwoch piętrach, szrodek zamku oznaczająca, kosztem JKMci cała w kolumny, nędzą białą prze puł okrywane, (w) Wazony w floresach, lichtarze do swiec utrzymujące, kwiatow powiązanie, tudziesz (w) inne ozdoby adornowana, y na dole ławkami, suknem czerwonym obitemi Rzpltey kosztem w około podwoynymi otoczona. W ktorey okien u dołu siedem, angielskim fasonem robionych, y w drewno oprawnych, a u gory tyleż, po 4 kwatery rownie oprawnych; podłoga dembowa, w tafle układana, drzwi podwoynych, w filonki robionych, biało z fayngoltem malowanych, troie, z zamkami mosiężnymi; kominow kamiennych, szaro malowanych, dwa, nic w sobie nie mających; suffit gipsowy, luster szkła czeskiego pięć, koźde z nich o lichtarzach do swiec osmiu w sobie utrzymujące.

Po prawey ręce wyiscie z okna na galeryę, całą ołowiem

wysłaną, o ballustradzie, z 4-ma na niey osob Figurami, y dwoma wazonami kamiennymi, będącą.

Z tey sali en philatto daley idąc, poko y, płotnem białym z listwami zielono w gzygzak drukowanymi, okładanych, wybity; w nim lamperye, futrowania po bokach y odrzwia stolarską robotą w filonki robione, biało malowane, z wyzłoconymi listewkami, drzwi dwoie, przez puł zamykających się, z zamkami mosiężnymi w filonki robionych, y nieco snycerskiej roboty w sobie mających; co od stolarza — biało malowanych, a co od snycerza — metalem wyzłoconych; nad którymi superportow trzy, w kwiaty malowanych, w ramach snycerską robotą rzniętych, fayngoltem wyzłacanych; okien podwoynych, po 4 kwater w sobie mających, trzy, czwarte zaś pojedyncze o 4 kwaterach, w ołow wszystkie oprawne; kominow kamiennych, szaro malowanych, dwa, blachy żelazne z herbami Rzpltey y saskim wewnątrz mających, a nad sobą trymy z ramami, snycerskiej roboty będącymi, suto wyzłacanymi, w których, zamiast zwierciadeł, astrachania zielona znajduje się. Piecow. na postumentach stojących, z kafli ramikowych białych po dwie skrzyń stawianych, dwie, podłoga dembowa w tafle układana, suffit gipsowy, dwa lustra paryskie, w mosiądz wyzłacany do osmiu swiec każde, oprawne, w sobie na sznurach białym płotnem okręconych utrzymujący; portretow 4 całych osob polskich, panow: Rybinkiego, wojewody chełmińskiego, Karola X'cia Radziwiła, kanclerza W^o W^o Xstwa Lit., Józefa Potockiego, wojewody kijowskiego, Jana Branickiego, chorążego koronnego; skrzynka do drew biało ze złotem malowana.

Z tegoż pokoju daley równie idąc, sala poprzeczna o dwóch piętrach będąca, w girydony, festony y inne ozdoby adornowana, w ktorey kaplica. Jest obraz ukrzyżowanego Jezusa, na płótnie malowany, około ktorego ramy wyzłacane z glorią na gorze, snycerskiej roboty, także fayngoltem wyzłacaną, mensa snycerskiej roboty sweycowana y w pasy wyzłacana, z gradusem iednym, suknem czerwonym obitym; na bokach tego ołtarza są dwa okna, w cyrkuł robione, o 6 kwaterach kozde, z nich iedną kwaterę w sobie otwierającą mające, z antabą iedną; za którymi iest po iednym schowaniu, a w tych szafy dwie do aparatow, sosnowe, biało malowane, stojące; tamże szafeczka mała sosnowa, w murze osadzona, z drzwiami pojedynczemi, na zawiasach z zamkiem żelaznych. Ambona kosztem krola JEMci sprawiona, w adamaszek Rzpltey karmazynowy u gory okryta; aparat wszystkie kosztem JKMcI sprawiony. Penulfexoryum dembowe z podnóżkiem, zieloną korkatellą obitym, na którym pokrycia z axamitu karmazynowego, dwa razy galonem złotym szerszym y węższym dubeltowym w koło szamerowane, z poduszką do klęczenia (z) axamitu karmazynowego, galonem także 3 razy w koło szamerowaną, z czterema kutasami narożnymi; krzesło poprzeczne, axamitem karmazynowym obite, (z) drzewa pozłacanego. Taż kaplica cała ławami, suknem czerwonym okrytemi, około otoczona; okien w niey pojedynczych, po 4 kwater w sobie mających, u dołu, pięć, u gory mniejszych siedem, wszystkie w ołow oprawne, piecow w framugach stojących, po trzy skrzynie z facyatami z kafli ramikowych robionych, dwa, suffit gipsowy, podłoga sosnowa, w dembowe fryzy ułożona.

Wróciwszy się do pierwszej sali, szrodek zamku oznaczający, a z niej szredniemi drzwiami wychodząc, przedpokoy senatorski, cały płotnem białym obity y w architekturę malowany; w koło tegoż przedpokoiu lamperye, futrowanie y odrzwia, stolarską robotą w filonki robione, szaro z białym malowane; okien w nim z iedney strony, o 4 kwaterach będących, w ołow oprawnych trzy, z drugiej zaś strony angielskim fassonem do samey ziemi robione, w drewno oprawne, iedno; drzwi czworo, nad którymi superportow na płotnie, w kwiaty malowanych, w ramy snycerskiej roboty suto wyzlacane, oprawnych, pięć; piec w framudze o 3 skrzyninch biały, z kafli rami-kowych białych, z facyatą takowąż; na przeciw ktorego komin kamienny, szaro malowany, z blachą wewnątrz żelazną, z herbami Rzpltey y saskim będącą; nad nim trymo snycerskiej roboty, suto wyzlacane, zamiast zwierciadła astrachanią zieloną wybite; podłoga dembowa, w tafle ułożona, suffit gipsowy, lustro (ze) szkła czeskiego o dwunastu lichtarzach, z pałacu saskiego pożyczone, w sobie na sznurze prostym utrzymujący.

(c. d. n.)

podał do druku KAZIMIERZ MARCINKOWSKI.

SPROSTOWANIA.

W tomie VI „Przeglądu Historycznego“, str. 272, w. 20 od góry, zamiast dr. Abdona Kłodzińskiego, winno być dr. Adama Kłodzińskiego. W tomie VII, str. 115, w. 7 od góry, zamiast 3000, winno być 4000; tamże str. 124, w. 1 od dołu i str. 125 w. 3 od góry, zamiast Flajshaus, winno być: Flajshans; str. 126, w. 3 – 2 od dołu, zamiast: mówiąc o t. zw. przez pierwszego wydawcę słowiańskiej legendzie, winno być: mówiąc o t. zw. od pierwszego wydawcy słowiańskiej legendzie; tamże, str. 127, podpis autora brzmieć winien: Abdon Kłodziński. — Tamże, str. 84, w. 1 od dołu, zamiast Tarnowski, winno być Farnowski; str. 85, w. 14 od dołu, zamiast Kleuzburga, ma być: Kreuzburga. Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że już po wydrukowaniu artykułu p. t. „Ostateczny koniec Aryan polskich“, autor, p. H. M., zwiedziwszy w sierpniu r. b. poraz wtóry archiwum w Kolozsvarze, zdołał zapoznać się tam z cennym zbiorem dokumentów, dotyczących zarówno dziejów gminy polskiej w Kolozsvarze, jak i pierwszej epoki ruchu reformacyjnego w samej Polsce.